

NUMERO EXTRAORDINARI

S

T

Y

L

,

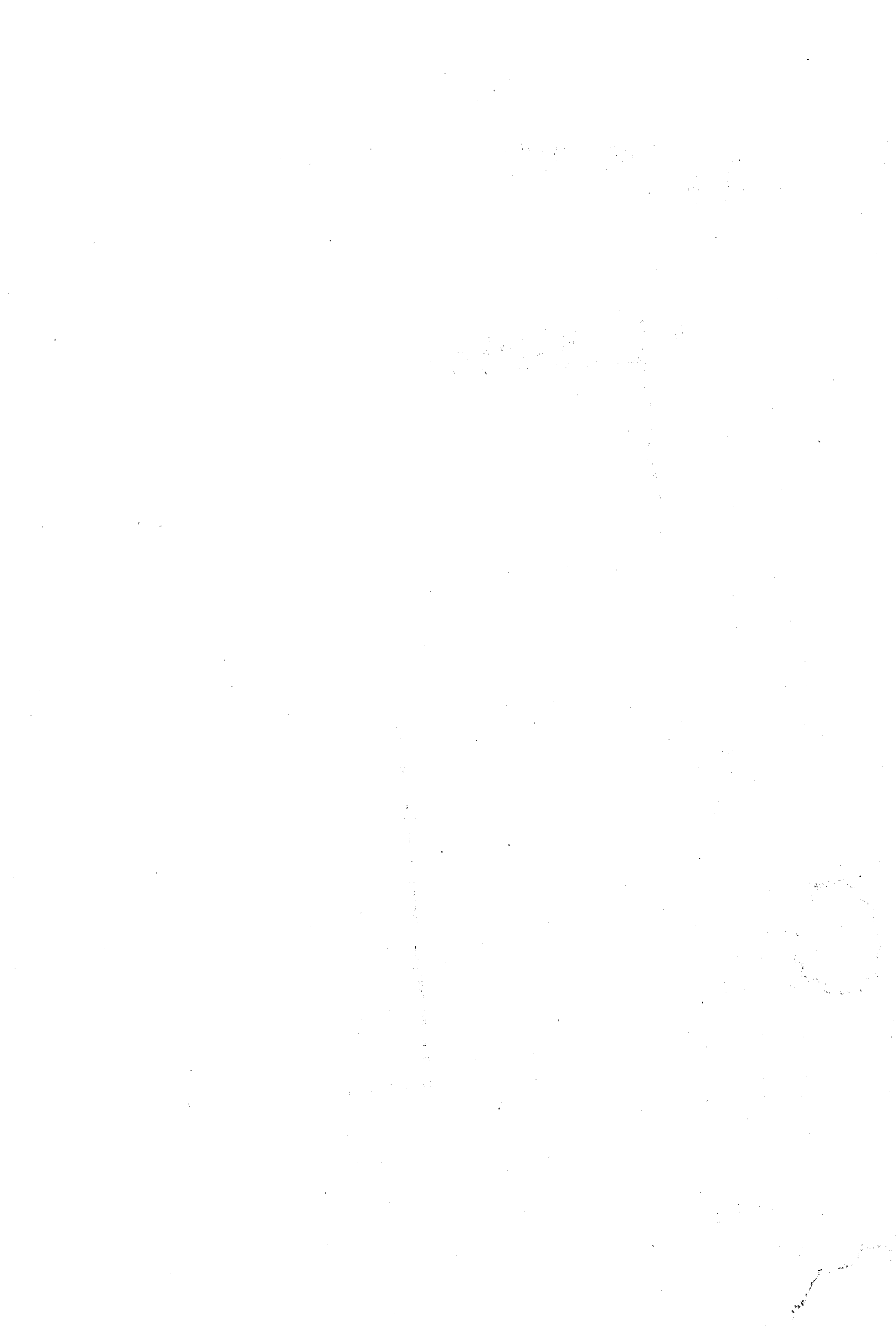
L

E

S

**Belleses de l'Empordà
Església de Castelló d'Empúries**

STYL-LUS

ANY I

Organ de l'Institut de Figueres

NÚM. II

Presentació d'aquest número extraordinari

Aquests companys meus que redacten Styl-lus han vingut a demanar-me una petita presentació per aquest primer número extraordinari commemoratiu de la festa dels estudiants. Molt m'ha plagut aquest seu prec. Una espesa cortina de sofrences em separava d'ells quan eus aci que amb aquesta demanda han fet de la feixuga cortina i un raig de sol tebi de records, daurat d'esperances, s'ha precipitat per la bretxa oberta i ha arribat fins a mi. Hi ha actes petits i sezills que, justament per aquesta senzillesa seva, arriben molt endins de l'ànima. Aquest n'ha estat un. Ells han volgut en aquest dia de la seva festa aquest bell jorn tant xop d'alegria comunicar-me un xic de la seva joia, vessar sobre meu una part del contingut d'aquest veire de net cristall que és la vida estudiantil i fer-me gosar junt amb ells d'aquesta diada, sinó amb els fets presents al menys amb els records.

Avui els estudiants celebrem la nostra festa. Aquesta petita expressió si n'inclou de pensaments! La nostra festa! Sembla que el cor s'ens aixampli i els braços s'ens obrin per després cloure'ls en un fort abraç de germanor.

Jo no voldria, però, que amb aquets mots d'entusiasme hom es pensés que preteng fer constar que la nostra festa és més bella i més sentida que les altres. No vull caure en aquesta pretensió. El que nosaltres tinguem la nostra festa, tinguem el nostre patró, és un fet lògic i natural, fins i tot necessari; com és lògic i natural també el fet de què tinguin la seva festa i el seu patró quasi totes les altres ocupacions, quasi tots els oficis. Totes les ocupacions, tots els oficis, totes les carreres, com totes les coses d'aquest mon, tenen el seu còstat bó i el seu costat dolent, els seus aventatges i els seus inconvenients, i és per això que és necessària l'existència d'un dia en el qual

per un efecte de suggestió quedin completament difusos tots els obstacles i tots els inconvenients mentre és tenyeixin en canvi de vius colors tots els aventatges i totes les alegries. I la vida d'estudiant amb taques d'angúnia i pinzellades d'esperança, per a esdevenir idealment bella, tenia necessitat d'una festa, tenia necessitat d'un patró. I aquest patró és Sant Tomás d'Aquino. Així ho ha volgut la tradició catòlica i així ho acceptem nosaltres. Sant Tomàs d'Aquino fou, en efecte, un model d'estudiant. La seva constància, la seva submissió i el seu talent privilegiat feren d'aquest varó un gran teòleg. En la seva memòria celebrem avui aquesta festa, festa que ve a plasmar tots els nostres entusiasmes, tota la nostra voluntat.

Som estudiants! Aquest crit sembla com si prenguéss avui per nosaltres uns significats més amples, més grans i més lluminosos que en els altres dies. Tot s'ens apareix nou, tot canviat, tot alegre i rialler. Els llibres, càrrega feixuga ahir, ens semblen avui les nostres joguines d'adol·lescent, i aquests claustres en altres dies frets i severs s'ens mostrent avui mullats de sol, com les arcades inquietes que sostenen el castell de vorí que han bastit les nostres il·lusions.

Som feliços avui; i amb aquesta joia, amb aquesta despreocupació i amb aquest passatger desinterés, semblen venjar-nos d'aquelles hores lentes i monòtones pue passem encorbats damunt els llibres, sota la llum penetrant d'una làmpara.

R. CASAS PARNAU

Via lliure

Es un fet encoratjador i que ens omplena de satisfacció, l'actitud d'uns quants estudiants del nostre Institut que s'han llençat a la feina d'editar un periòdic. Avui al ésser invitats a escriure unes quartilles per l'Styl'lus, no sabriem escollir altre tema que el de la defensa de la novella publicació estudiantil. I diem defensa, per quant és molt possible que hi hagi qui trobi que l'edició d'un periòdic pels estudiants, siga un nou mitjà per a perdre el temps, com és possible que creguin que és perdre el temps, la lectura de noveles o el dedicar-se a aquelles activitats intel·lectuals, que no son precisament les matèries tractades en el programa de classe o en els llibres de text. Aquest concepte limitat, prové del criteri absurd de creure que el Batxillerat té d'ésser una fase cultural d'especialització, quant contràriament el Batxillerat ha d'ésser un camp obert a totes les manifestacions de l'esperit. Els alumnes que estudien el Batxillerat, es troben en aquella fase crítica en que generalment no s'han desenvolupat encara les aficions intel·lectuals, i per tant tot treball d'especialització imposat, representa un atemptat a les possibilitats futures dels estudiants.

Contràriament a tota idea d'especialització en el Batxillerat, nosaltres creiem que l'etapa de captació de coneixements generals tindrà encara de allargar-se, per tal d'evitar el cas disortadament corrent, d'individus que es troben cursant una determinada especialitat i que ja tard s'adonen que han errat el camí. Llavors senten naixer dintre ells afició per una branca determinada. Comprenen que en aquella novella activitat farien un treball profitós, però les dificultats a voltes insuperables, ja de caire econòmic o bé de caire familiar, fa que aquells que haurien pogut desenvolupar una etapa brillant en la vida, es troben ja encadenats a una tasca feixuga de la qual sols es lliuren aquells que posseïxen un empescepcional.

El Batxillerat té d'ésser el camp d'experimentació que doni a conèixer als alumnes les

diverses activitats intel·lectuals. Tindria que ésser en definitiva una espècie d'espectacle cultural, una cinta cinematogràfica en la que es donés als alumnes el tast de totes les activitats possibles, per tal de que l'alumne sentint nèixer dintre seu la preferència per una activitat particular, pogués llançar-se llavors sense por a dubtes ni ha possibles claudicacions, per aquells camins on les seves apetències intel·lectuals l'aguessin decantat.

Es cert que aquest treball d'orientació presuposa una enorme responsabilitat per part del professorat, puix que si aquest no es sent identificat amb les finalitats fonamentals de la seva missió, ens exposem amb que els fruits obtinguts siguin completament negatius. Quan son els que a conseqüència d'un mal professor han sentit tota la seva vida horror a una activitat determinada? El professor pedant que peca per voler donar un excés d'audiència, l'indiferent que explica la seva matèria per cobrar la nòmina, i en general la falta de les condicions pedagògiques més elementals, son un perill enorme per al futur dels estudiants. Nosaltres en una organització pedagògica perfecta, arribariem a que l'alumne pogués deixar d'assistir a una classe aburrida, puix que així, almenys evitarien l'estroncament fulminant d'una afició que més endevsnt es podria desvetllar.

Es per aquestes raons, que a nosaltres tot el que siga amplificar el radi d'acció de l'Institut ho trobarem plenament acertat, L'existència d'un full estudiantil, desvetllarà probablement les aptituds literàries o periodístiques de més de quatre estudiants, que sense una ocasió propícia haurien mantingut indesvetllada una possible qualitat predominant. Es veien per tant amb el nou periòdic un camp obert a múltiples possibilitats, que nosaltres encoratgem amb tot l'entusiasme als novells escriptors que amb un delit digne de tot elogi, s'han llençat a n'aquesta novella activitat que no dubtem que ens portarà fruits interessants.

PINZELADES

Sobre la tela acromàtica del temps no viscut, les hores van pintant la seva bogeria de colors—música i dansa estrambòtica de llum i ombres—i cada pinzellada apar el retall d'un moment viscut que va deixant en la nostre ànima la seva taca de color. Gris?: hores incolores, buides, hores incolores, buides, hores sense nom, Blau? or de sol? esmeragda i porpre?: hores falagueres amb trencadissa de rialles, hores ràpides que dancen amb el remor de multituds, hores que el temps va esborrant tot seguit perquè la seva pinzellada és feble com el frèvol record d'una dona coqueta.

Però hi ha hores totes nostres i solsament nostres, hores sublimes no teixides de temps, hores inconegudes fetes de retalls de la nostra ànima, petites hores de sacrifici grandioses, hores vistes no més que per els ulls de Déu, hores que abracen tota una vida i quina pinzellada deix un solc profund on hi jeu un rosari de records...

Retuts, cansats de tan avençar penosament per la ruta àrida—les mans sempre buides, l'ànima sempre assadegada—ens deturen a voltes a la vora del Camí i fugint de la presó del cos llur, tremolosos els dits, passem aquest rosari dolcíssim a cada dena, calladament, desgrana la seva rondalla alegre o trista.

ABANS

Pampallugueig d'ulls i d'estrelles; el dematí es desperta i és com un infantó que ve a jugar amb nosaltres, embolcallat de boira i rosat d'alba rosada.., Però un raig de sol el despulla i esclata el dia; somriu, i la terra es transforma en una policroma esmeragda, mosaic immens de verdors insospitades; obra els seus ulls, sospira deixondint-se, i s'esquèixen les hasses de la nit, es desperten les flors i s'escampen aucells i papellons.

Bellogadissa follia de nin! En les marevelloses inconsciència del matí, voldriem perdrens també espai enllà, cavalcar damunt d'un raig de sol i guaitar a la terra per l'esclatxa d'aquell nuvol blanc.

LLEVORS

La tarda n'ha fet de la terra un estoig daurat que guarda aquesta hora, immensa perla que templa de Vida en el estoig. El vent mansoi l'ubriaga de música i perfums, el cel s'abaixa fins a besar el seu front i Déu exten el seu braç fent callar totes les coses...

Hora inconmensurable, hora maravillosa no feta de temps! L'ànima està a flor de cos i és com un diamant claríssim germà de la tarda. El silenci és un anhelar infinit, un esperar quelcom meravellós i gran que sembla atañçar-se... El cor crema i desperta rares essències en les flors; una rosa es desfulla per besar l'aigua del riarol...

Voldriem fer com la rosa... El cor aleteja com un aucell que inicia el primer vol i riu i plora sense saber de que; voldriem estendre els brassos—passa l'Amor—o adormi'ns en l'estoig d'aquesta hora i no despertar...

DESPRES

La nit lliga a la terra amb el seu collar de llàgrimes, mentres les hores es cremen, enfullant lentament els seus minuts de cendra. L'ànima s'arrauleix a l'últim recó del cos, després de llençar a la sombra una pregunta muda... però la Tristesa s'acosta poc a poc amb la seva cara pàlida i el seu vestit fet de pensaments grisos: entra per tot el nostre cos i la sentim com posa la seva ma feixuga en la nostra gorja, fent pujar una estranya cremor hasta els ulls. Que lentament s'escolia aquesta hora damunt la nostra vida! Que isolats i petits ens sentim davant la nit i sota el pes d'aquesta ma que ofega!... El cor fa ma i el cap s'acotxa vençut: passa el Do/or... Oh, si poguessim plorar.

I el rellotge del mon va fen via, i les hores rodolen en una rera l'altre, incoherents i esbojarrades, arrancant de la paleta del Temps l'estrambòtica barreja de colors que va pintant les nostres vides.

M. Folch.

Audaces Fortuna Juvat

¡Això és senyor Donato; molt bé!

No podria ma ploma fer cap articlellet en aquestes columnes que no fos el meu primer dedicat a vos; a vos que heu sabut comprendre des del primer instant els nostres anhels i aspiracions lo que ens demostreu clarament en la vostra «Presentació»; a vos que sou el timó i ferm puntal de la nostra nau.

Ja tenim fletat el vaixell «Styl-lus» i tal com vos ens profetitzeu em trobat ja cert ambient indiferent i algun somriure menyspreador; saben que lluitarem amb moltes dificultats i fins manca de pessetes però no volem pensar amb tot això i si solsament pensem que tal volta qui sap si algun de nosaltres arribarà amb el temps a produir quelcom digne d'alguna atenció.

No ens espanten les tempestes i marors grosses encara que ja ens trovem a l'alta mar, tenim confiança en l'esdevenidor i tots plegats amb la vostra ajuda, lluitarem amarrats fermes al timó del nostre baixell; arribarem a port...?

ALFRED CAMPS PUIGFERRER.

EL RIU

De lluny ja se sent la seva remor fluïda, ja s'ovira l'espès brancatge cobert de verd; entrem a l'arbreda de altíssims salzes, que com atents centinelles, s'aixequen al voltant del riu, avisant-nos ja de lluny, que allí hi ha el líquid espill en que es mira el sol. Entre els arbres hi creixer matolls, que com si es donessin compte de la seva petitesa, creixen on els deixen espai els gegants companys; el riu, com enorme serpent raptant d'ací d'allà, és davant nostre.

Els blancs palets de riera calents i polits, fereixen els nostres peus d'habitants de ciutat i baixen fins dintre l'aigua brillant i clara del riu; aquest, capriciós fa aquí un remolí, allà una corrent ràpida, més avall un salt, després la quietut del gorc...

El gorc!... Tot grandió, tot silenciós, amb les seves aigües profundes, fosques, d'un verd esgrogueït.

Quan desde dalt del marge que forma sa ribera,

fem el gest de mirar ses pregoneses, ens fa l'efecte que d'elles, té de sortir el bras de la dona d'aigua del conte i que agafant-nos pels cabells ens te d'arrossegar fins els seus tèrbols dominis.

Sobre nostre els arbres verds i d'amples branques per la seva forma i color ens recorden l'interior de les fosques i humils catedrals romàniques; de la mateixa paret del marge en surt una grossa arrel —sustentacle d'algún dels gegants arbres— que com serp d'aigua alerosa de nedar va a finalitzar per baix del torrent.

El sol ja devalla cap a la posta, i el gorc, pren un color ombrívol que ens fa marxar una mica esporguïts, de tanta grandesa i de tant silenci... Fins molt lluny, ens acompanya la visió del gorg i la remor de l'aigua.

LLUIS MARTIN SERRA

Meva..?

(Sonet)

Passa la mort, copsa la vida als savis
joves i vells i prínceps l'han de creure;
també ella, que amb un somriure als llavis
va dir-me «adeu», adeu, i no a reveure.

Recordo els ulls que oberts in mòbils eren,
sa cara blanca que als lliris dona enveja,
i aquella llum dels ciris que encengueren,
llum que era trista, groga, roijolenca,
reflexant al rostre de la finada
sombres i llums, mogudes, indecises
que es grabaven dins l'ànima meva
treient records de quan amb vida estava
i em deia somrient: «Sols seré teva»
Sols meva i t'en vas... Que hi ha dos vides?

BRUNZIT

Un caçador model

El senyor Rufeques era poeta per amor a l'art i ademés caçador per a tenir un ofici, però com que era home disortat, no havia pogut construir mai un mal parell de versos que rimessin, i així mateix com a caçador mai cap classe d'aucell, ni conill, ni llebre, cap peça ni cosa que s'hi assembla, va ésser castigat per els abundants trets que diàriament malgastava, encara, que això es un dir, ja que cada dia (que es recordava d'endursen la cartera ben fornida d'autèntics bitllets de banc) apareixia davant la seva estupefacte muller, carregat de tota classe de peces de caça.

Però el senyor Rufeques home d'intel·ligència clara, (ejem, ejem) va dir-se: això és un gasto gran que podré evitar, però, com? i desde aquell dia no pensava mes que amb l'idea salvadora. D'idees n'hi varen aparèixer moltes; va provar de cantal-s'hi «malaguenyas», recital-s'hi un drama, una poesia, però, res, cap d'aqueixes fou la que necessitava, les aus fugien com unes esperitades; pobre Sr. Rufeques, després d'haver passat una tarda fent la pols a n'en Marco Redondo, encara tenia que passar a darrera hora per aquella casa que hi havia un rètol a la porta que deia «Piezas de caza de todas clases y precios». Això era indigne per a ell, tot un poeta (de nom), tot un home ple d'idees fulminants com la pólvora que malmenava, ell, un home d'enteniment clar no havia de dar-se per vençut davant d'un problema que per ell no tenia que ésser cap problema.

Un bon dia d'hivern, ventós, plujós, i no se que més, el senyor Rufeques es va quedar al llit llegint formosos llibres d'Història Natural, quan de sobte, aguessiu vist amb quina afició i amb quina il·lusió saltava del llit i anava a telegrafiar, a telefonar, a escriure, i després, amb cara riallera d'home satisfet s'entornava al llit; mirava aquella pàgina, i amb un no res s'adormia com un beneït, amb la boca entaoberta, amb símbol d'alegria i de triomf.

Havia passat al menys un mes desde aquell dia memorable, trobem al senyor Rufeques dins la seva

cambrà i amb la cara radiant de satisfacció, davant gran nombre de pells, d'aquelles pells d'aquells animals imparcials als colors, o sian, pells de camaleó.

Uns dies després trobem al senyor Rufeques i vestit completament de pell sobresortin solsament aquella clepsa brillant i pelada que podria confondre amb un pom metàlic de senyorivola escala.

Ara el veiem ja en els afores quant va posar-se uns guants i una caputxa, tot de la mateixa pell. Veient-lo així vestit el més fi l'hauria confós amb el camp sembrat en que estava passant, quan tot d'una, que veuen els seus admirats ulls!, una parella d'aucells dins d'una bardissa que s'arreglaven curiosament les plomes. El nostre caçador avança tres passes, engalta l'escopeta i, ¡Pum! Expectació silenci, fums, molt fum, i res, ni plomes. Pobre senyor Rufeques era tant mal caçador que a una distància de set metres havia errat et tret. No tornarà a pasar-me més, va dir-se, i amb pas ferm i lleuger espera una altra ocasió. Aquesta no es feu esperar ja que encara no havia fet una cinquantena de passes quan els ulls del caçador van il·luminar-se, van encendre. Estava veient la tan desitjada presa, veia tres afoves que per casualitat s'havien posat sobre d'un atmetller florit. Per a més seguretat l'escopeta ja engaltada, el caçador va avençant pausadament, les cames l'hi tremolen, tot ell sua, esta nerviós davant la seguretat d'un èxit espeterrant, es va acortant més, encara més, fins arribar a uns tres metres dels aucells, llavors. guinya l'ull esquerra i ¡Pim! ¡pam! tanca els ulls, aspira una bocanada de fum i els torna obrir, però sorpresa inesperada, solsament veu voleiar plomes entorn seu i a terra, tres caps dusus i pelats d'aloa quasi coberts de blanques flors d'amatller, llavors, davant d'aquell macàbric espectacle, el senyor Rufeques fa promesa d'abandonar aquest ofici sense benefici. Nosaltres no podem més que compadir al senyor Rufeques i la seva camaleònica idea.

BRUNZIT

Llombart Gran Hôtel

Restaurant de Primer Orden

Situado en la parte más céntrica de la Ciudad.— Moderno confort.— Garage.— Habitaciones con vistas a la Rambla.— Calefacción central.— Agua corriente.
Baños.—Servicio excelente.— Tel. 62.

Monturiol, 2 Caamaño, 3

FIGUERAS

Aires de Llegenda

Aires de llegenda... aires estranys que arriban fins a mi... aires que venen de lo lluny... de l'infinit.

Jo vos estimo... aires fretuosos de llegenda, vosaltres no teniu l'exactitud matemàtica i agobiadora de l'Història, vosaltres sou l'ànima d'un poble que viu... que fa viure les vostres plecs... els vostres girs... de llegenda.

Sento que el vent flameja una senyera blava... que flameja als aires que surten dels estàtics trompeters d'un Rei Artur.

Jo he escoltat en els llavis de... francament no se quin filòsof: «El poble que honra les seves tradicions s'honra a si mateix».

Jo que vull honrar a la pàtria meva... jo que vull honrar la nostra tradició, honro a ses llegendes... Jo que he escoltat dels llavis feixucs per el pes dels anys algunes llegendes del nostre Empordà lluminós.

Vosaltres... algún matí lluminós... no heu pujat per la serralada que s'alça junt a Llansà, prop de La Selva... Vull dir Sant Pere de Roda... Pilans feixucs, pedres i més pedres tot ennegrides, totes rovellades, totes elles que paguen el seu tribut al temps... i no heu sentit algun bri, de sentiment en el cor? Vosaltres vos heu atrevit a sentar-vos allí i després heu pujat a San Salvador i vosaltres heu tirat aquelles pedres centenàries les heu descalçat dels alverols i les heu tirat per el Salt de la Roca pel sol goig de veure caure i de veure arrossegar amb ella tota una avalancha de pedres i de terra i no heu sentit mai un record una sensació estranya... no heu pensat mai que per allí va tirar-se la Reina...

Les tardors llargues... les tardors que deixen

una remorena de... potser de temor... potser... què se jo... una remorena de cosa incomplerta... de alguna cosa que viu en l'espai... però que nosaltres no acabem de comprendre bé...

Aquestes tardors... vosaltres no heu tingut mai la joia de sentir explicar per algun vell mariner llegendes i més llegendes...

Vosaltres no heu vist brillar els seus ulls d'una fulgor estranya... d'una fulgor de credulitat... Si jo l'he vist brillar... els seus ulls blaus que te enfonsats en ses coves... aquests ulls que de tan veure el cel blau i al mar que també és blau... més blau que el cel... Ja s'han tornat blaus.

Els cabells que són blancs... blancs com l'espuma qu'aixeca la proa del seu vaixell... les galtes enfonsades i pàlides com les veles alteroses que quan marxen flamejant sembla que diguin adeu als ports estimats... als ports de cada dia... però sembla sembla que amb un moment més altres... li prometen que ja tornaran...

Aires de llegenda... Aires de llegendes que heu vingut fixos a mi... que heu vingut fins a mi mitjançant els ulls blaus d'aquest mariner... d'aquest mariner vell... si sembla que tot ell ja no sigui mes que llegenda... que no siga mes que un aire com el fum que s'escapa de la seva pipa...

Aires de llegenda... Aires de llegenda jo vos vener-ho com aquest vell mariner que trencaria el cap al primer que dubtés de vosaltres. Aires de llegenda.

RATZEL

Nove

Ens plau comunicar al atent company Sta. Joan-
dó que el seu magnífic article ens produí un «san-
glot poètic» tal que el feu esmunyir de les nostres
mans i anà a parar el cove K-HITO-EL-K-AS hi va...
hi va al cove per barra naturalment.

“El prestigi d’un trajo ben tallat, existeix. Anan ben abillat és la decisió raonada d’un home intel·ligent. El seu èxit a la vida rendeix en gran part en la seva correcció persistent i el seu vestir elegant.”

No oblideu que

P u i g - P a r i s

vesteix bé.

Farmàcia del

Doctor Martín

Anàlisis d’aigua, llets, sang, orina, pus i productes patològics

Específics

Rellotges

Casals

Ulleres

Casals

Jòies

Casals

GOU - Sastre

Carrer President Macià, 25

FIGUERES

Joaquim Viñolas

Mestre de cases

Ofereix els seus serveis

Olivars, 14

FIGUERES

Exclusives

J. A. F.

Barcelona

Sastreria

Trajo o abric a mida per home o dona, gènere en qualitat superior, confecció impecable

17 pessetes

Vendes al comptat i a plaços

Impermeables en seda per senyora 17 pessetes

Plumes impermeables per dona i home a 4'50

Equíps de Quotes, tot comprès

185 pessetes

Sucursal a Figueres:

Avinguda de la República, 38. 1er pis Tel. 289

Tintorería Ibérica

Joaquín Marca

Lavados químicos y a vapor seco.

Completa variedad de colores, y siempre los de moda
Lutos rápidos, negro de buen tono y sólido.Planchado americano sistema "Hoff-Man" último modelo.
El más higiénico y moderno descubierto hasta el día.

Subida a la Iglesia, 2 Figueras

¿Encara no teniu un bon rellotge?

A la casa

Varela

en trobareu

Predt. Macià, 5

Figueres

Farmacia

CASTELLVI

Figueras

Farmacia

Deulofeu

Figueres

Magatzems Carles Perxas**Ferreteria, Bateria de Cuina, Cristalls**

Nou, 3 i Caamanyo, 4

FIGUERES

Imp. Empordanesa, Tins, 5 Figueres